

SYTUACJA KOBIET NA RYNKU PRACY W 2009 ROKU

I. Aktywność ekonomiczna kobiet

na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności¹

Zgodnie z wynikami BAEL kobiety niezmiennie stanowią około 52% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Natomiast wśród aktywnych zawodowo stanowią one przeszło 45%, a wśród biernych zawodowo jest ponad 61% kobiet.

Ludność w wieku produkcyjnym stanowią kobiety w wieku 18-59 lat oraz mężczyźni w wieku 18-64 lata. Osoby do 17 roku życia są zaliczane do grupy w wieku przedprodukcyjnym, zaś kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej zaliczani są do grupy w wieku poprodukcyjnym.

W IV kwartale 2009 r. liczba aktywnych zawodowo kobiet wyniosła 7878 tys. osób i w porównaniu z IV kwartałem 2008 r. zwiększyła się o 91 tys. osób, podczas gdy wśród mężczyzn omawiana subpopulacja zwiększyła się o 107 tys. osób do poziomu 9479 tys. osób.

W omawianym okresie współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej wyniósł 55,1%, przy czym współczynnik ten dla kobiet wynosił 47,5%, a dla mężczyzn 63,5%. W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. współczynnik aktywności zawodowej zarówno mężczyzn jak i kobiet zwiększył się o 0,4 p.p

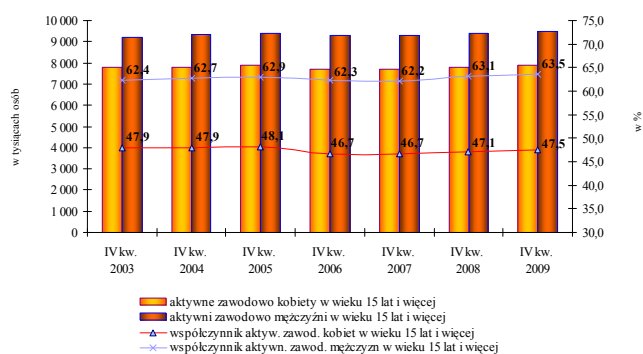
Wśród kobiet najwyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzują się kobiety z wyższym wykształceniem (78,9%), dla porównania wśród mężczyzn wskaźnik ten wynosił 83,3%.

W omawianym okresie wskaźnik zatrudnienia (udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej) wyniósł 50,4%, przy czym współczynnik ten dla kobiet wynosił 43,3%, a dla mężczyzn 58,3%. W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. ogólny wskaźnik zatrudnienia zmalał zarówno w populacji mężczyzn (o 1,0 p.p.), jak i kobiet (o 0,2 p.p.).

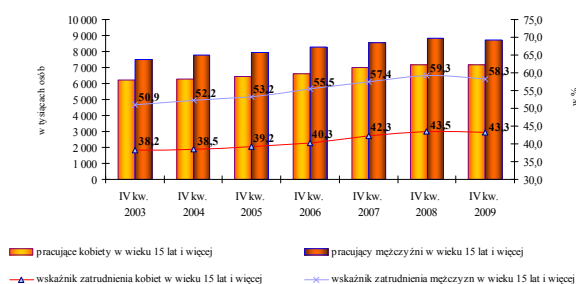
W IV kwartale 2009 r. posiadanie pracy deklarowało 7184 tys. kobiet, tj. o 9 tys. osób mniej niż w IV kwartale 2008 r. oraz 8701 tys. mężczyzn, tj. o 112 tys. osób mniej (tj. o 1,3%).

Podobnie jak w poprzednich kwartałach kobiety pracowały krócej niż mężczyźni. W IV kwartale 2009 r. przeciętny tygodniowy czas pracy kobiet wyniósł 36,7 godziny, natomiast mężczyźni pracowali 41,3 godziny.

AKTYWNI ZAWODOWO W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ ORAZ WSPÓLCOZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ WEDŁUG BAEL

PRACUJĄCY ORAZ WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG BAEL

¹ Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski IV kwartał 2009 r., GUS, Warszawa, kwiecień 2010 r.

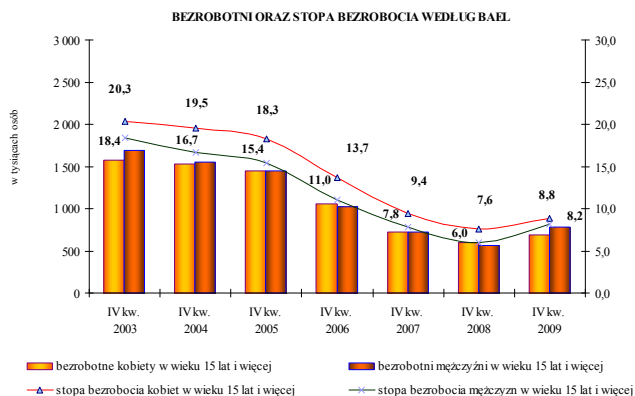
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

W IV kwartale 2009 r. populacja niepełnozatrudnionych liczyła 317 tys. osób i stanowiła 2,0% ogółu pracujących. W liczbie tej kobiety stanowiły 61,2%, a więc zdecydowanie dominowały.

Liczba kobiet pracujących w więcej niż jednym miejscu pracy wyniosła 425 tys. (tj. o 5 tys. osób więcej niż w IV kwartale 2008 r.), co stanowiło 5,9% pracujących kobiet. Wśród mężczyzn dodatkową pracę posiadało 8,5% pracujących mężczyzn (705 tys. osób).

W IV kwartale 2009 r. w porównaniu do IV kwartału 2008 r., odnotowano wzrost bezrobocia o 317 tys. osób, tj. o 27,5%. Bezrobocie osiągnęło poziom 1471 tys. osób, z tego bezrobotnymi pozostawało 778 tys. mężczyzn i 694 tys. kobiet. Kobiety stanowiły 47,2% bezrobotnych w rozumieniu BAEL.

Stopa bezrobocia kobiet jest wyższa niż stopa bezrobocia mężczyzn. Kobiety trudniej jest powrócić do pracy zwłaszcza po dłuższej przerwie związanej z urlopem macierzyńskim bądź wychowawczym. W trudniejszej sytuacji są również kobiety poszukujące pracy po raz pierwszy, jednak dysproporcje zmniejszają się.

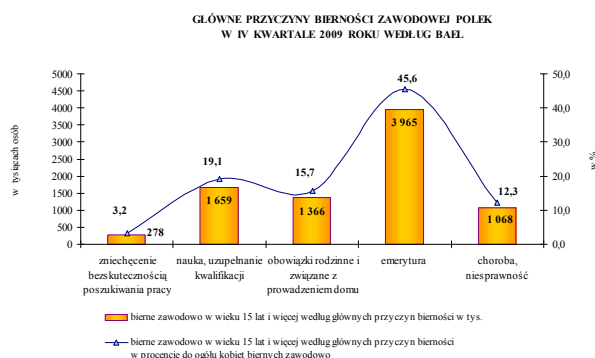

Wskaźnik stopy bezrobocia w omawianym okresie wyniósł 8,5%, przy czym stopa bezrobocia kobiet wynosiła 8,8%, a mężczyzn 8,2%. W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. stopa bezrobocia ogółem wzrosła o 1,8 p.p., wśród kobiet wzrost wyniósł 1,2 p.p., a wśród mężczyzn – 2,2 p.p.

W IV kwartale 2009 r. najwyższa stopa bezrobocia dotyczyła kobiet w wieku 18-19 lat (28,8%) oraz 20-24 lata (21,8%).

Należy zauważyć, że bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone niż bezrobotni mężczyźni. Przeszło 61,0% bezrobotnych kobiet w IV kwartale 2009 r. posiadało wykształcenie średnie, policealne lub wyższe, natomiast wśród mężczyzn odsetek ten wynosił 45,2%.

W IV kwartale 2009 r. wśród biernych zawodowo przeważały kobiety – 8695 tys. osób, tj. 61,5% ogółu biernych zawodowo (14149 tys. osób). W wieku produkcyjnym (18-59 lat) było 44,9% biernych kobiet, 42,2% kobiet biernych zawodowo miało wykształcenie gimnazjalne i poniżej, a 17,7% - policealne i średnie zawodowe.

Mężczyźni stanowili 38,5% (5454 tys. osób) ogółu osób biernych zawodowo. Mężczyźni bierni zawodowo posiadali przede wszystkim wykształcenie gimnazjalne i poniżej (42,4%) oraz zasadnicze zawodowe (25,2%), a co drugi był w wieku produkcyjnym.

W IV kwartale 2009 r. główną przyczyną bierności dla 45,6% kobiet i 43,8% mężczyzn była emerytura, następnie nauka i uzupełnianie kwalifikacji wskazane przez 19,1% kobiet i 28,3% mężczyzn oraz choroba lub niepełnosprawność dla 12,3% kobiet i 19,4% mężczyzn. Kolejną przyczyną były obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu wskazane przez 15,7% kobiet i 2,5% mężczyzn, natomiast kobiet zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy było 3,2% a mężczyzn 3,4%.

II. Bezrobocie rejestrowane²

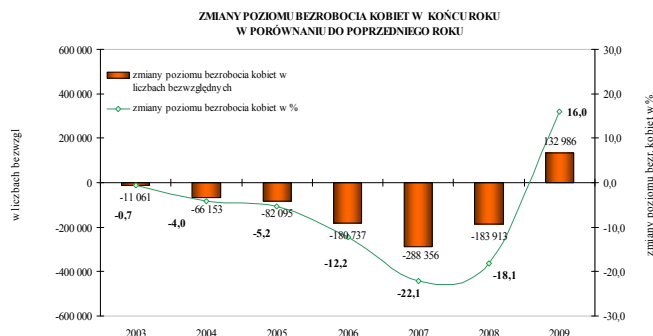
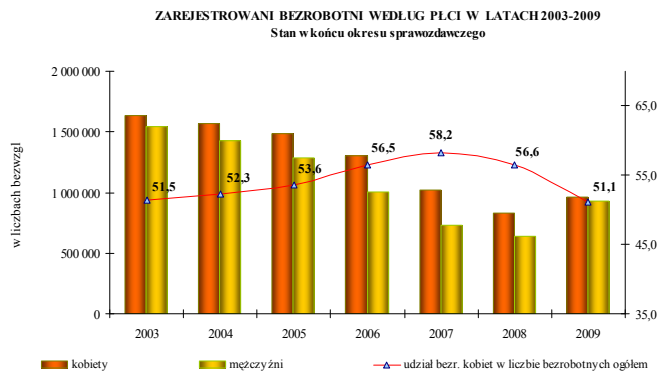
Struktura bezrobocia według płci

W końcu 2009 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadały 104 bezrobotne kobiety, wobec 130 przed rokiem.

W latach 2003-2007 zdecydowanie szybciej zmniejszała się liczba bezrobotnych mężczyzn niż kobiet, co miało swoje odzwierciedlenie we wzroście odsetka kobiet wśród ogółu zarejestrowanych (z 51,2% w końcu 2002 r. do 58,2% w końcu 2007 r.). W końcu 2008 r. odsetek ten był niższy i wyniósł 56,6% by w końcu 2009 r. zmaleć do poziomu 51,1%.

W końcu 2009 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 966,4 tys. bezrobotnych kobiet (tj. o 133 tys. kobiet więcej niż w końcu 2008 r.) oraz 926,3 tys. mężczyzn (wzrost o 285,9 tys. mężczyzn).

Wyższa dynamika wzrostu bezrobocia w 2009 r. dotyczyła mężczyzn. Przy wzroście liczby bezrobotnych ogółem o 28,4% liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 16% przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 44,7%.

Kryzys gospodarczy, który niewątpliwie wpłynął na wzrost poziomu bezrobocia spowodował liczne zwolnienia w przetwórstwie przemysłowym czy transporcie a więc sekcjach zdominowanych przez mężczyzn.

Osoby poprzednio pracujące stanowiły w końcu 2009 r. – 78,9% ogółu zarejestrowanych. Wśród bezrobotnych kobiet było 76,1% poprzednio pracujących, a wśród mężczyzn 81,9%.

W końcu 2009 r. prawo do zasiłku posiadało 170,9 tys. kobiet (tj. 17,7% ogółu zarejestrowanych kobiet) oraz 209,2 tys. mężczyzn (tj. 22,6% ogółu zarejestrowanych mężczyzn). Zatem mężczyźni częściej nabywają prawo do zasiłku dla bezrobotnych. W końcu 2009 r. prawo takie posiadała co 6-ta bezrobotna kobieta i co 4-ty bezrobotny mężczyzna.

Kobiety poprzednio pracujące zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (34,9 tys. osób) stanowiły w końcu 2009 r. 4,8% ogółu kobiet poprzednio pracujących, tj. o 9 tys. osób więcej w porównaniu do końca 2008 r.

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznane za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Poniżej przedstawiono grupy bezrobotnych, które należą do ww. kategorii.

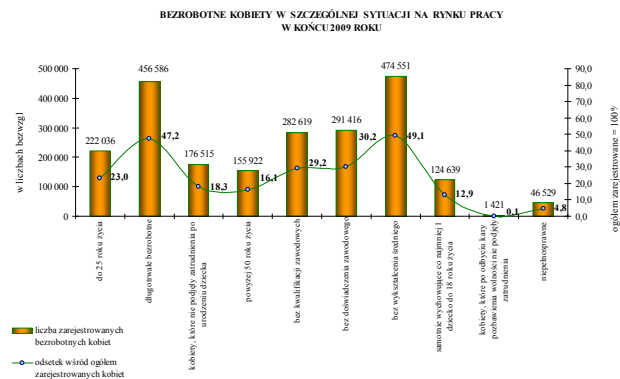
² Dane pochodzą z miesięcznego sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy oraz załącznika 1 „Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomowi wykształcenia i stażu pracy”, załącznika 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” i załącznika 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

Dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego różnią się od wielkości pochodzących z reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. Zasadniczym tego powodem są różnice metodologiczne, jak np. różny wiek bezrobotnych przyjęty w obu sytuacjach.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

W końcu omawianego okresu w ewidencji urzędów pracy znajdowało się:

- 222 tys. bezrobotnych kobiet do 25 roku życia (tj. 23,0% zarejestrowanych bezrobotnych kobiet) oraz 203,8 tys. mężczyzn (22,0% zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn);
- 456,6 tys. długotrwale bezrobotnych kobiet (47,2%) oraz 317,9 tys. mężczyzn (32,9%);
- 176,5 tys. kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (18,3%);
- 155,9 tys. bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia (16,1%) oraz 235,8 tys. mężczyzn (25,5%);
- 282,6 tys. bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych (29,2%) oraz 232,9 tys. mężczyzn (25,1%);
- 291,4 tys. bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego (30,2%) oraz 217,7 tys. mężczyzn (23,5%);
- 474,6 tys. bezrobotnych kobiet bez wykształcenia średniego (49,1%) oraz 617,6 tys. osób (66,7%);
- 124,6 tys. bezrobotnych kobiet samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (12,9%) oraz 18,6 tys. mężczyzn (2,0%);
- 1,4 tys. bezrobotnych kobiet, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (0,1%) oraz 26,8 tys. mężczyzn (2,9%);
- 46,5 tys. bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet (4,8%) oraz 47,9 tys. mężczyzn (5,2%).

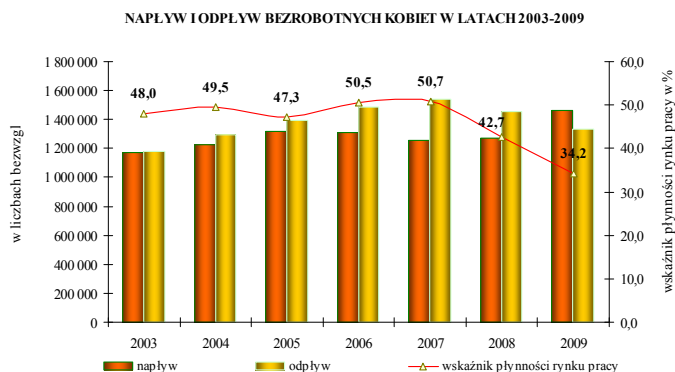

Warto zauważyć, że jedna osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Bilans bezrobotnych według płci

W 2009 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 1463,5 tys. kobiet i 1620,2 tys. mężczyzn. Poziom rejestracji w omawianym roku w stosunku do 2008 r. był wyższy wśród bezrobotnych kobiet o 190,6 tys. osób (tj. 15%), a wśród bezrobotnych mężczyzn o 416,6 tys. osób (tj. 34,6%).

Podstawowym składnikiem napływu były ponowne rejestracje. W 2009 r. po raz kolejny zarejestrowało się 1149,2 tys. bezrobotnych kobiet (78,5% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych kobiet, natomiast wśród rejestrujących się po raz pierwszy było 314,4 tys. kobiet (21,5%).

W kategorii rejestrujących się bezrobotnych kobiet przeważały osoby zamieszkałe w miastach (880,8 tys. kobiet tj. 60,2% ogółu zarejestrowanych w 2009 r. kobiet). Natomiast napływ kobiet zamieszkałych na wsi ukształtował się na poziomie 582,7 tys. kobiet.

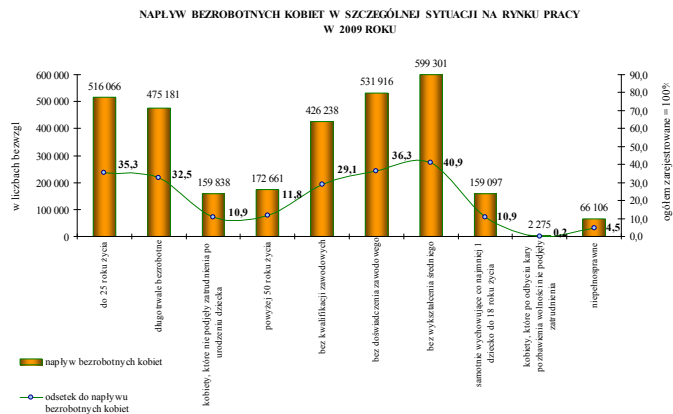
W 2009 r. z prawem do zasiłku zarejestrowało się 325,6 tys. kobiet (tj. o 37,2% więcej niż w 2008 r.) oraz 407,1 tys. mężczyzn (tj. o 56,2% więcej).

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

Kobiet poprzednio pracujących zarejestrowało się 1046,5 tys. (71,5% nowozarejestrowanych bezrobotnych kobiet) natomiast mężczyzn 1271,2 tys.

W liczbie zarejestrowanych osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia, było 79,3 tys. kobiet (tj. o 8,6 tys. kobiet więcej niż w 2008 r.) i 37,7 tys. mężczyzn.

Wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejszą zbiorowość stanowią osoby bez wykształcenia średniego. W 2009 r. zarejestrowało się w urzędach pracy 599,3 tys. kobiet oraz 1002,2 tys. mężczyzn bez wykształcenia średniego.

Napływ bezrobotnych kobiet w wieku do 25 lat w 2009 r. wyniósł 516,1 tys. osób (tj. 35,3% napływu bezrobotnych kobiet) natomiast mężczyzn 515,2 tys. W grupie bezrobotnych powyżej 50 roku życia napływ kobiet ukształtował się na poziomie 172,7 tys. osób (11,8%) a mężczyzn 280,8 tys., natomiast napływ kobiet długotrwale bezrobotnych wyniósł 475,2 tys. osób (32,5%) mężczyzn zaś 366,1 tys. W ww.

grupach pracę podjęło 135,1 tys. kobiet do 25 roku życia, 47 tys. kobiet powyżej 50 roku życia oraz 139,9 tys. kobiet długotrwale bezrobotnych.

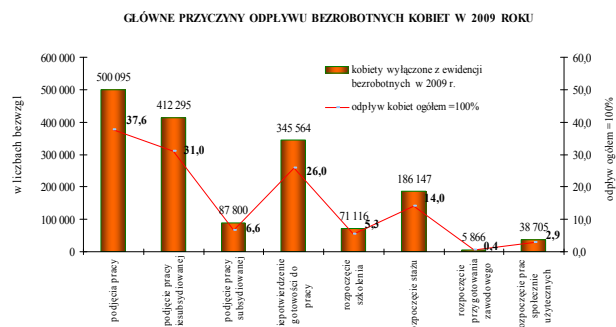
Bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych zarejestrowało się 426,2 tys. natomiast mężczyzn 405,4 tys. W grupie tej pracę podjęło 109,5 tys. kobiet. Kobiety bez doświadczenia zawodowego zarejestrowało się 531,9 tys. a mężczyzn 460,3 tys. W tej grupie w 2009 r. pracę podjęło 130,2 tys. kobiet.

Kobiet samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia było 159,1 tys. natomiast mężczyzn zarejestrowało się dużo mniej bo 31,8 tys. W grupie bezrobotnych niepełnosprawnych napływ do bezrobocia w omawianym roku wyniósł 66,1 tys. kobiet oraz 71,3 tys. mężczyzn.

Najmniej liczną zbiorowością wśród będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia. W omawianym okresie w tej grupie zarejestrowało się 2,3 tys. kobiet i 47,6 tys. mężczyzn.

W 2009 r. z ewidencji urzędów pracy wyłączono 2664,8 tys. osób, z tego 1330,5 tys. kobiet i 1334,3 tys. mężczyzn. Wśród kobiet w porównaniu do roku 2008 odnotowano spadek odpływu o 126,3 tys. kobiet natomiast wśród mężczyzn odpływ wzrósł o 41,7 tys. osób.

Główną składową bilansu odpływu zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn jest liczba osób podejmujących pracę oraz liczba osób wyłączonych z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy. Kobiety stanowiły 49,4% w liczbie podejmujących pracę i 41,2% w liczbie osób, które niepotwierdziły gotowości do pracy.

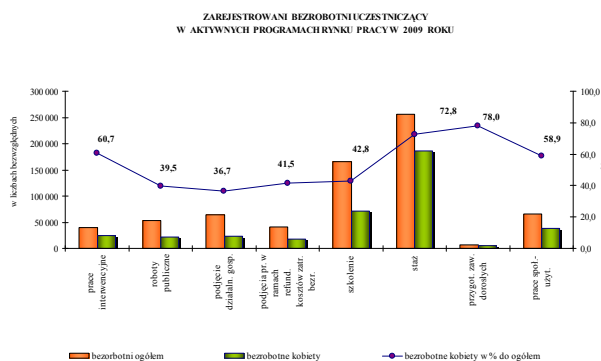
W 2009 r. z powodu podjęcia pracy wyłączono 500,1 tys. kobiet, tj. o 43,6 tys. kobiet mniej niż w 2008 r., natomiast wśród mężczyzn pracę podjęło 512,3 tys. osób (tj. o 3,9 tys. osób więcej). Ponadto w 2009 r. 412,3 tys. kobiet podjęło pracę niesubsydiowaną (spadek o 47,5 tys. osób), natomiast 87,8 tys. kobiet podjęło pracę subsydiowaną (wzrost 3,8 tys. osób). Liczba bezrobotnych kobiet, które podjęły zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych wyniosła 24,4 tys. osób, natomiast roboty publiczne podjęło 21,4 tys. kobiet. Działalność gospodarczą rozpoczęło 23,5 tys. kobiet, a w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego pracę podjęło 17,2 tys. kobiet. Szkolenie lub staż pracy w omawianym okresie rozpoczęło 257,3 tys.

**Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy**

kobiet, natomiast przygotowanie zawodowe - 5,9 tys. kobiet zaś prace społecznie użyteczne – 38,7 tys. kobiet. Zajęcia w Centrach Informacji Społecznej rozpoczęło 0,1 tys. kobiet, natomiast 34,3 tys. kobiet odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy.

Niepotwierdzenie gotowości do pracy jest obok podejmowania zatrudnienia drugą najczęstszą przyczyną wyłączenia z rejestru bezrobotnych. W 2009 r. z tego powodu wyrejestrowano 345,6 tys. kobiet (tj. o 49,4 tys. kobiet mniej niż w 2008 r.) oraz 492,2 tys. mężczyzn (tj. o 12,2 tys. osób więcej).

Poza wskazanymi powyżej przyczynami wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w 2009 r., dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego 87,1 tys. kobiet oraz 39,2 tys. mężczyzn. Z powodu nabycia praw emerytalnych lub rentowych z ewidencji urzędów pracy wyłączono 6,2 tys. kobiet, z powodu uprawnień do świadczenia przedemerytalnego – 7,4 tys. kobiet a z powodu podjęcia nauki – 5,2 tys. kobiet. Ukończenie 60 roku życia było przyczyną odejścia z bezrobocia 3,6 tys. kobiet.

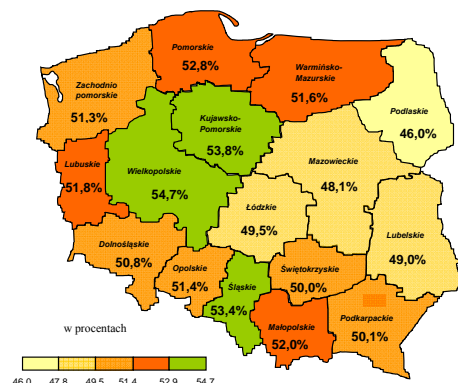
Łącznie w roku 2009 z aktywnych programów rynku pracy skorzystało 389,6 tys. kobiet, tj. 55,9% ogółu bezrobotnych, którzy uczestniczyli w aktywnych programach. Kobiety zdecydowanie dominowały wśród uczestników prac interwencyjnych (60,7%), staży (72,8%), przygotowania zawodowego dorosłych (78,0%) i prac społecznie użytecznych (58,9%).

Terytorialne zróżnicowanie

Od lat wysoki pozostaje stopień terytorialnego zróżnicowania bezrobocia w Polsce. Jest to wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, jak i ich położenia geograficznego.

Należy zauważyć, że rozpiętość wskaźnika bezrobocia na poziomie województw zwiększa się. W końcu 2009 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w województwach wynosiła 11,2 p.p. (wobec 10,4% przed rokiem).

UDZIAŁ Kobiet W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW WEDŁUG STANU W KOŃCU 2009 R.

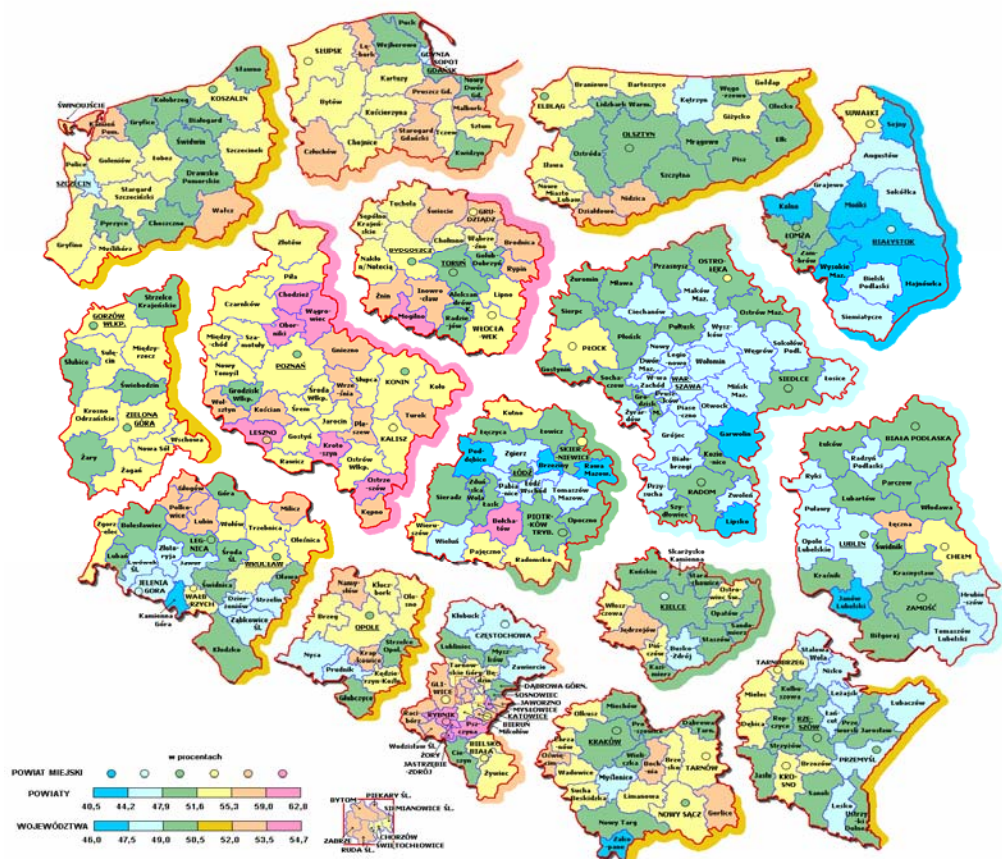
W końcu 2009 r. najwyższa liczba bezrobotnych kobiet znajdowała się w ewidencji urzędów pracy w województwach, w których znajduje się też najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych ogółem, tj. mazowieckim (108 tys. kobiet) oraz śląskim (90 tys. kobiet).

Najmniej bezrobotnych kobiet występuje w województwach opolskim (24,2 tys. kobiet) oraz podlaskim (28,1 tys. kobiet). Województwa te charakteryzują się najniższym poziomem bezrobocia ogółem.

W końcu 2009 r. w stosunku do końca 2008 r. odnotowano wzrost bezrobocia wśród kobiet w 15 województwach. Najwyższy wzrost miał miejsce w województwach: śląskim o 16,8 tys. osób (23,0%) i wielkopolskim o 16,5 tys. osób (29,1%), natomiast w województwie świętokrzyskim odnotowane spadki o 0,8 tys. osób (1,8%). W końcu 2009 r. odsetek bezrobotnych kobiet w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 46,0% w województwie podlaskim do 54,7% w województwie wielkopolskim.

Rozpiętość wskaźnika udziału bezrobotnych kobiet w danym województwie w liczbie ogółem zarejestrowanych w województwie wyniosła w końcu 2009 r. 8,7 p.p. (w 2008 r. – 12 p.p.).

Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2009 r.

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2008 r.	2009 r.	2008 r.	2009 r.
Najwyższa wartość w %	62,4	54,7	76,1	62,8
Najniższa wartość w %	50,4	46,0	42,0	40,5
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	12,0	8,7	34,1	22,3

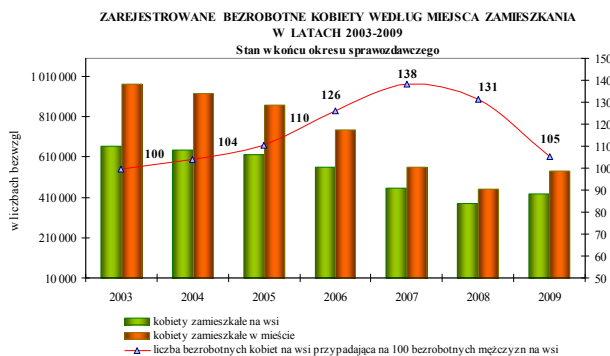
W przypadku powiatów odsetek bezrobotnych kobiet kształtował się w przedziale od 40,5% w powiecie poddębickim do 62,8% w M. Mysłowice, a więc rozpiętość tego wskaźnika wyniosła 22,3 p.p. Najwięcej powiatów o najwyższych udziałach bezrobotnych kobiet w ogółem zarejestrowanych znajduje się w województwie śląskim, wielkopolskim i pomorskim, zaś w najlepszej sytuacji pozostają bezrobotne kobiety w województwach łódzkim, podlaskim i mazowieckim.

Należy zauważyć, że w 190 powiatach odsetek bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem był wyższy lub równy średniej krajowej (51,1%), a w 189 powiatach był od niej niższy.

Najwyższe odsetki bezrobotnych kobiet, tj. powyżej 62% odnotowano w 6 powiatach: M. Mysłowice (62,8%), powiecie ostrzeszowskim (62,6%), pszczyńskim (62,4%), bocheńskim (71,3%), pszczyńskim (72,3%) i M. Żory (62,1%).

Bezrobocie wśród mieszkanek wsi

W strukturze bezrobocia osób zamieszkałych na wsi, podobnie jak w miastach dominują kobiety. W końcu 2009 r. w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 427,0 tys. kobiet zamieszkałych na wsi (44,2% ogółu zarejestrowanych kobiet) oraz 405,9 tys. mężczyzn.

W odniesieniu do stanu z końca 2008 r. subpopulacja bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi zwiększyła się o 46,4 tys. osób, tj. o 12,2%.

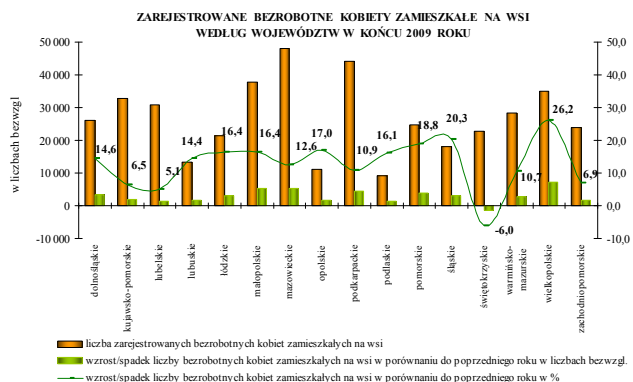
Procentowy udział bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych tej subpopulacji wyniósł 51,3%, tj. o 5,5 p.p. mniej w porównaniu do końca 2008 r.

W końcu 2009 r. na wsi na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 105 bezrobotnych kobiet, w miastach wskaźnik ten wyniósł 104 kobiety.

Wśród bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi 67,8 tys. osób posiadało prawo do zasiłku oraz 95,7 tys. mężczyzn.

Według stanu na koniec 2009 r. – 24,4 tys. bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi posiadało gospodarstwo rolne, tj. 5,7% bezrobotnych kobiet w tej subpopulacji. Natomiast wśród mężczyzn zamieszkałych na wsi gospodarstwo rolne posiadało 24 tys. osób, tj. 5,9% bezrobotnych mężczyzn w tej populacji.

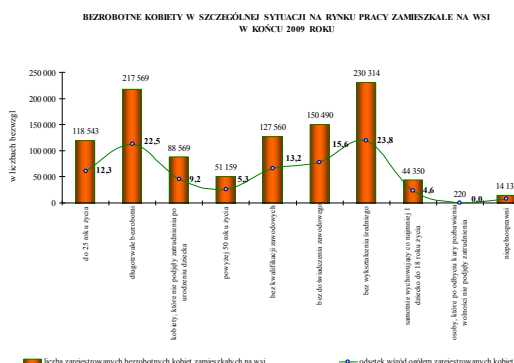
W końcu grudnia 2009 r. najwięcej bezrobotnych kobiet zarejestrowanych było na obszarach wiejskich następujących województw: mazowieckiego – 48 tys. kobiet (47,5% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie mazowieckim) i podkarpackiego – 44,2 tys. kobiet (49,8%).

Najmniej bezrobotnych mieszkanek wsi znajdowało się w ewidencji urzędów pracy w województwach: podlaskim – 9,2 tys. kobiet (45,0%) i opolskim – 11 tys. kobiet (52,8%).

W końcu 2009 r. wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi zarejestrowanych było:

- 118,5 tys. bezrobotnych kobiet do 25 roku życia, (tj. 27,8% zarejestrowanych kobiet zamieszkałych na wsi) oraz 107,5 tys. mężczyzn do 25 roku życia (26,5% zarejestrowanych mężczyzn zamieszkałych na wsi);
- 217,6 tys. długotrwale bezrobotnych kobiet (tj. 51%) oraz 145,5 tys. mężczyzn (35,9%);
- 51,2 tys. bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia (tj. 12%) oraz 88,9 tys. mężczyzn (21,9%);

- 127,6 tys. bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych (tj. 29,9%) oraz 106,3 tys. mężczyzn (26,2%);

- 150,5 tys. bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego (tj. 35,2%) oraz 103,3 tys. mężczyzn (25,5%);

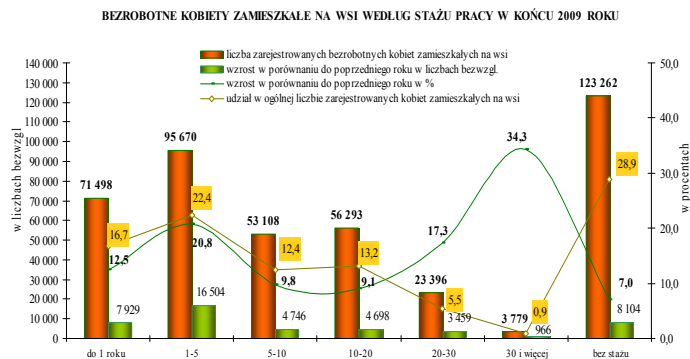
- 230,3 tys. bezrobotnych kobiet bez wykształcenia średniego (tj. 53,9%) oraz 294,6 tys. mężczyzn (72,6%);

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

- 44,4 tys. bezrobotnych kobiet samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (tj. 10,4%) oraz 6,8 tys. mężczyzn (1,7%);
- 0,2 tys. bezrobotnych kobiet, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia oraz 8,3 tys. mężczyzn (2,0%);
- 14,1 tys. niepełnosprawnych bezrobotnych kobiet, (3,3%) oraz 14,9 tys. mężczyzn (3,7%);
- 88,6 tys. kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (20,7%).

W końcu 2009 r. spośród bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi najliczniejszą populację stanowiły osoby bez stażu pracy – 123,3 tys. kobiet (28,9% ogółu bezrobotnych

kobiet zamieszkałych na wsi). Drugą grupą pod względem wielkości omawianego zjawiska były bezrobotne posiadające staż pracy od 1 do 5 lat – 95,7 tys. kobiet (22,4%), a następnie bezrobotne ze stażem pracy do 1 roku – 71,5 tys. osób (16,7%). Najmniej liczną populację stanowiły bezrobotne, które przepracowały 30 lat i więcej – 3,8 tys. kobiet (0,9%).

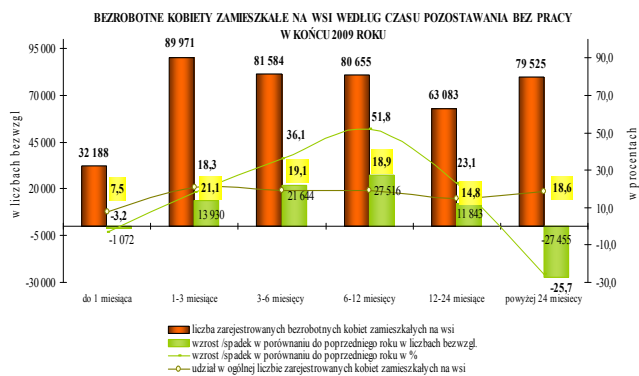
W końcu 2009 r. średni czas pozostawania bez pracy dla bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wynosił 11,3 miesiąca, zaś dla bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi 8,6 miesiąca.

Wśród bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi dominowały osoby poszukujące pracy powyżej 12 miesięcy – 142,6 tys. kobiet (33,4%), najmniej liczną grupę stanowiły kobiety poszukujące pracy do 1 miesiąca – 32,2 tys. kobiet (7,5%).

Najwięcej kobiet zarejestrowanych jako bezrobotne zamieszkałe na wsi posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe – 117,8 tys. kobiet (27,6%) oraz gimnazjalne i poniżej – 112,5 tys. kobiet (26,3%), a najmniej legitymowało się dyplomami wyższych uczelni – 36,8 tys. kobiet (8,6%).

W końcu 2009 r. średni wiek zarejestrowanych bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wyniósł 34 lata natomiast dla mężczyzn było to 36,7 lat.

W omawianej kategorii bezrobotnych kobiet w końcu grudnia 2009 r. najwięcej bo aż 135,8 tys. kobiet zarejestrowanych było w grupie wiekowej 25-34 lata (tj. 31,8%) oraz w grupach wiekowych 18-24 lata – 118,5 tys. kobiet (27,8%) i 35-44 lata – 84,1 tys. kobiet (19,7%), najmniej zaś w grupie 55-59 lat – 14,4 tys. kobiet (3,4%).

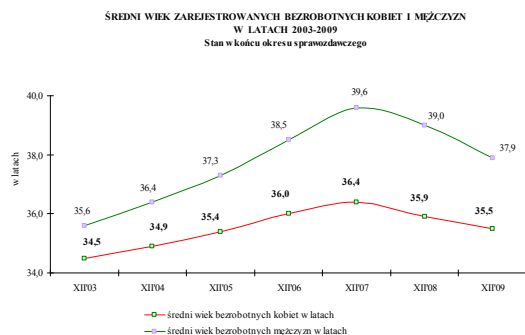
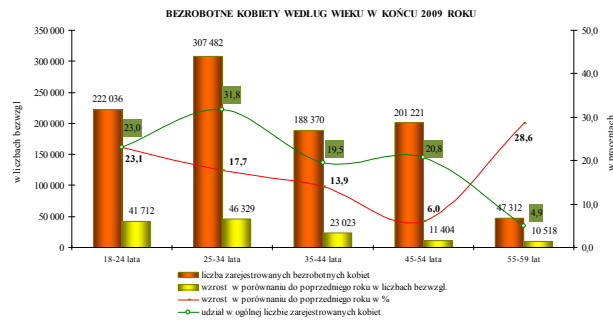
Bezrobotne kobiety według wieku

Według stanu w końcu 2009 r. wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych kobiet według wieku w porównaniu do stanu z końca 2008 r. odnotowano we wszystkich grupach wiekowych. Liczba bezrobotnych kobiet w wieku 18 – 24 lata wyniosła 222 tys. osób (tj. wzrosła o 41,7 tys. kobiet, czyli o 23,1%), natomiast poziom bezrobocia kobiet w wieku 25 – 34 lata zwiększył się do 307,5 tys. osób, tj. o 46,3 tys. kobiet (17,7%). W grupie wiekowej 35-44 lata liczba bezrobotnych kobiet wzrosła do poziomu 188,4 tys. osób (o 23 tys. kobiet, tj. o 13,9%), natomiast wśród kobiet w wieku 45-54 lata

**Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy**

odnotowano wzrost o 11,4 tys. osób do poziomu 201,2 tys. (tj. o 6,0%) kobiet. W ostatniej grupie wiekowej (55–59 lat) odnotowano wzrost zarejestrowanych kobiet o 10,5 tys. osób (tj. o 28,6%) do poziomu 47,3 tys. osób.

W ciągu ostatnich kilku lat systematycznie wzrastał średni wiek bezrobotnych ogółem, a tym samym zarówno bezrobotnych kobiet jak i mężczyzn. Ostatnie dwa lata przyniosły zmianę tendencji. W końcu 2009 r. średni wiek bezrobotnych wyniósł 36,7 lat, przy czym bezrobotne kobiety miały średnio 35,5 lat, natomiast mężczyźni 37,9 roku. W porównaniu do 2008 r. średni wiek wśród bezrobotnych kobiet był o 5 miesięcy niższy natomiast wśród mężczyzn był o ponad rok niższy. Jednak mimo faktu, że bezrobotne kobiety są młodsze niż mężczyźni, ale też lepiej wykształcone, we wszystkich grupach bez względu na wiek dłużej pozostają w ewidencji urzędów pracy.

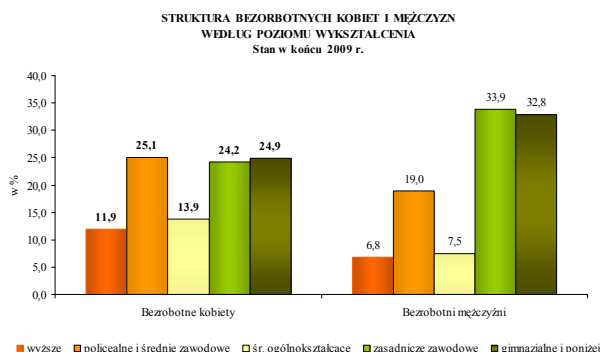

W końcu 2009 r. średni czas pozostawania bez pracy dla bezrobotnych ogółem wyniósł 9,4 m-ca (10,5 m-ca dla kobiet i 8,3 m-ca dla mężczyzn). Najniższy średni czas pozostawania bez pracy dotyczył bezrobotnych w wieku 18-24 lata (7,2 m-ca dla kobiet i 5,2 m-ca dla mężczyzn) i wraz z wiekiem wskaźnik ten systematycznie wzrastał. Wśród osób w wieku 55-59 lat wyniósł 15,2 m-ca dla kobiet i 11,6 m-ca dla mężczyzn (dla mężczyzn w wieku 60-64 lata wyniósł 15,2 m-ca).

Bezrobotne kobiety według poziomu wykształcenia

Analizując strukturę bezrobotnych według poziomu wykształcenia w ostatnich latach można zauważyć dynamiczny wzrost liczby bezrobotnych legitymujących się dyplomami wyższych uczelni (wzrost ten notowany jest w zasadzie z roku na rok już od 1998 r.). W końcu 1998 r. odsetek bezrobotnych z wyższym wykształceniem wynosił 1,6%, zaś w końcu 2009 r. 9,4%. Podobna tendencja jest wśród kobiet – w końcu 1998 r. odsetek bezrobotnych kobiet z wyższym wykształceniem wynosił 1,8% natomiast w 2009 r. – 11,9%.

W końcu 2009 r. średni czas pozostawania bez pracy zarejestrowanych jest zróżnicowany ze względu na poziom wykształcenia. Dla bezrobotnych kobiet z wykształceniem wyższym wynosił on 7,9 m-ca a dla mężczyzn 7,4 m-ca. Wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej średni czas pozostawania bez pracy był najdłuższy zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn. Kobiety z wykształceniem zasadniczym zawodowym średnio poszukiwały zatrudnienia 11,5 m-ca natomiast mężczyźni wyraźnie krócej, bo 8,5 m-ca. Najgorsza sytuacja jest wśród poszukujących zatrudnienia z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, w której to grupie kobiety średnio szukały pracy 11,9 m-ca a mężczyźni 9 m-cy.

Kobiety z wykształceniem zasadniczym zawodowym średnio poszukiwały zatrudnienia 11,5 m-ca natomiast mężczyźni wyraźnie krócej, bo 8,5 m-ca. Najgorsza sytuacja jest wśród poszukujących zatrudnienia z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, w której to grupie kobiety średnio szukały pracy 11,9 m-ca a mężczyźni 9 m-cy.

Bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone od mężczyzn. W końcu 2009 r. wykształceniem wyższym legitymowało się 11,9% zarejestrowanych kobiet (tj. 115,3 tys. osób) i 6,8% zarejestrowanych mężczyzn. Wykształcenie policealne

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

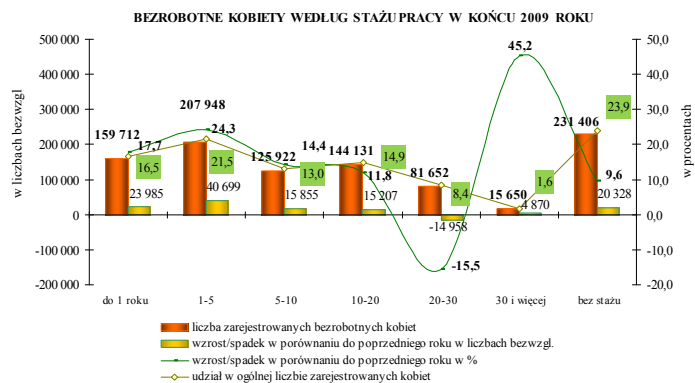
i średnie zawodowe posiadało 25,1% kobiet (242,7 tys. kobiet) i 19% mężczyzn, natomiast średnie ogólnokształcące posiadało 13,9% bezrobotnych kobiet (133,9 tys. kobiet) oraz 7,5% bezrobotnych mężczyzn. W urzędach pracy zarejestrowanych było 233,8 tys. kobiet z wykształceniem zasadniczym zawodowym (24,2%) oraz 240,7 tys. kobiet z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (24,9%). Wśród bezrobotnych mężczyzn 33,9% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe a 32,8% gimnazjalne i poniżej.

Najwyższy udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem w danej kategorii odnotowano wśród kobiet z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (65,7%), najniższy zaś wśród kobiet z wykształceniem zasadniczym zawodowym (42,7%). Wysoki jest również udział kobiet wśród osób z wykształceniem wyższym (64,6%) oraz policealnym i średnim zawodowym (58,0%). Świadczy to niezbiecnie, że bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone od bezrobotnych mężczyzn.

W końcu 2009 r. najbardziej wzrosła liczba bezrobotnych kobiet z wykształceniem wyższym (o 38,6%), zaś najniższy wzrost dotyczył liczby bezrobotnych kobiet z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 7,9%).

Bezrobotne kobiety według stażu pracy

W strukturze bezrobotnych kobiet w końcu grudnia 2009 r. najliczniejszą populację stanowiły osoby bez stażu pracy – 231,4 tys. kobiet (23,9% ogółu bezrobotnych kobiet). Drugą grupą pod względem wielkości omawianego zjawiska były bezrobotne posiadające staż pracy od 1 do 5 lat – 207,9 tys. kobiet (21,5%), a następnie bezrobotne ze stażem do 1 roku – 159,7 tys. kobiet (16,5%). Kobiety posiadające 10-20 lat stażu pracy stanowiły 14,9% (144,1 tys. kobiet). Najmniej liczną populację stanowiły bezrobotne, które przepracowały 20-30 lat oraz 30 lat i więcej – odpowiednio 81,7 tys. kobiet (8,4%) oraz 15,7 tys. kobiet (1,6%).

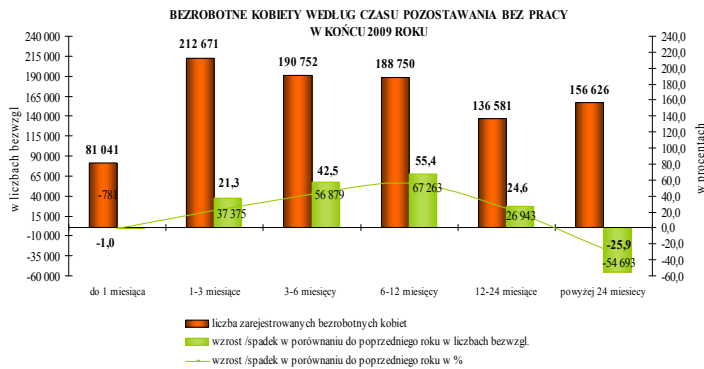
Wśród bezrobotnych mężczyzn najliczniejszą populację stanowiły osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat (207,6 tys. osób, tj. 22,4%) oraz bez stażu pracy (167,3 tys. osób, tj. 18,4%). Najmniej liczną grupę stanowili mężczyźni z 30 letnim i dłuższym stażem pracy (42,8 tys. osób, tj. 4,6%).

W odniesieniu do stanu z końca 2008 r. wzrost liczby bezrobotnych kobiet odnotowano we wszystkich grupach ze względu na posiadany staż pracy, z wyjątkiem kobiet posiadających staż 20-30 lat, których liczba zmniejszyła się o 15,5%. Największy bezwzględny wzrost odnotowano w grupie bezrobotnych kobiet ze stażem pracy od 1 do 5 lat (o 40,7 tys. osób, tj. o 24,3%) oraz w grupie kobiet posiadających staż pracy do 1 roku (o 24 tys. osób, tj. o 17,7%), najniższy wzrost był wśród kobiet ze stażem pracy powyżej 30 lat – o 4,9 tys. osób, tj. o 45,2%.

Bezrobotne kobiety według czasu pozostawania bez pracy

W końcu 2009 r. wraz ze wzrostem czasu pozostawania bez pracy procentowy udział kobiet w danej grupie zwiększał się. Wśród bezrobotnych pozostających w ewidencji do 1 miesiąca kobiety stanowiły 41,1%, natomiast w grupie osób oczekujących na podjęcie zatrudnienia powyżej 24 miesięcy było 63,8% kobiet.

W końcu 2009 r. w ewidencji urzędów pracy najwięcej bo aż 212,7 tys. kobiet (tj. 22,0% bezrobotnych kobiet) pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy, natomiast najmniej było bezrobotnych kobiet pozostających bez pracy do 1 m-ca – 81 tys. osób (tj. 8,4% bezrobotnych kobiet). W stosunku do analogicznego okresu 2008 r. odnotowujemy, że spadek liczby bezrobotnych kobiet dotyczył wyłącznie najdłużej pozostających w ewidencji

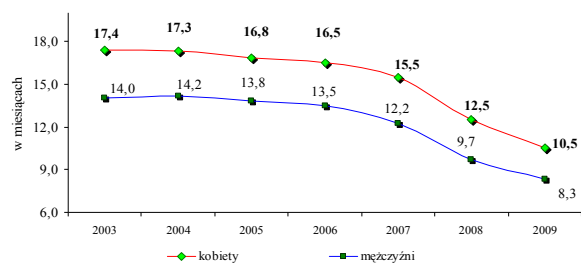
(tj. o 25,9%), natomiast najwyższy wzrost odnotowano wśród kobiet pozostających bez pracy od 6 do 12 m-cy (tj. o 55,4%).

Korzystnym zjawiskiem na rynku pracy jest skracanie się okresu pozostawania bez pracy, o czym świadczy spadek poziomu bezrobocia wśród kobiet pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy. W końcu 2009 r. w tej grupie bezrobotnych kobiet zarejestrowanych było 156,6 tys.

osób, tj. 16,2% ogółu zarejestrowanych kobiet. W stosunku do stanu z końca 2008 roku poziom bezrobocia w omawianej kategorii spadł o 54,7 tys. kobiet, czyli o 25,9%. Wśród bezrobotnych mężczyzn pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy odnotowano spadek o 20,3 tys. osób w stosunku do stanu z końca 2008 roku (tj. o 18,6%). Dzięki temu w strukturze zarejestrowanych kobiet odsetek pozostających bez pracy ponad 12 m-cy zmniejszył się z 38,5% w końcu 2008 r. do 30,3% w końcu 2009 r.

Analiza średniego czasu pozostawania bez pracy pokazuje, że kobiety pozostają w ewidencji urzędów pracy o przeszło 2 miesiące dłużej niż mężczyźni (tj. 10,5 m-ca wobec 8,3 m-ca). Należy zauważyć, że różnica w czasie pozostawania bez pracy kobiet i mężczyzn, zmniejsza się systematycznie z roku na rok.

**ŚREDNI CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY
WEDŁUG PŁCI W MIESIĄCACH**
(przyjmując jako górną granicę 36 miesięcy)
Stan w końcu okresu sprawozdawczego

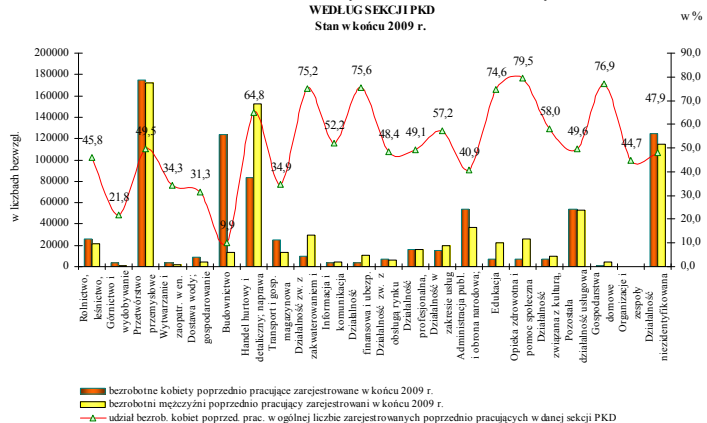
Opierając się na powyższych danych można stwierdzić, że kobiety są bardziej narażone na długotrwałe bezrobocie niż mężczyźni. Niższy wiek kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy oraz wyższy poziom wykształcenia nie ułatwiają kobietom szybszego wychodzenia z bezrobocia.

Bezrobotne kobiety według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Istotnym źródłem informacji o dokonujących się przemianach w gospodarce narodowej stała się statystyka rynku pracy dotycząca bezrobotnych według Polskiej Klasyfikacji Działalności określająca przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności.

Wśród populacji bezrobotnych (zarówno kobiet jak i mężczyzn) dominują osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. W końcu 2009 r. zbiorowość ta wynosiła 1493,9 tys. osób, z tego 735 tys. stanowiły kobiety (76,1% ogółu bezrobotnych kobiet) i 758,9 tys. mężczyźni (81,9% ogółu bezrobotnych mężczyzn).

**BEZROBOTNE KOBIECY I MĘŻCZYŻNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY
WEDŁUG SEKCJI PKD**
Stan w końcu 2009 r.

W odniesieniu do stanu z końca 2008 r. populacja bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących wzrosła o 112,7 tys. osób, tj. o 18,1% a liczba bezrobotnych kobiet dotychczas nie pracujących (231,4 tys. osób) zwiększyła się o 9,6% tj. o 20,3 tys. kobiet.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

W liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących kobiet w końcu 2009 r. - 109,1 tys. kobiet poprzednio pracowało w sektorze publicznym (14,8% poprzednio pracujących kobiet), a 510,9 tys. kobiet w sektorze prywatnym (69,5%).

Najliczniejsza jest grupa bezrobotnych kobiet, które przed zarejestrowaniem pracowały w zakładach pracy należących do sekcji przetwórstwo przemysłowe. Z tych zakładów pochodzi 171,8 tys. zarejestrowanych bezrobotnych kobiet, tj. 23,4% populacji bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących. Z tej sekcji pochodziło 14,1 tys. kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 8,2% ogółu bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących w sekcji przetwórstwo przemysłowe.

Druga pod względem liczebności grupa bezrobotnych kobiet pochodzi z zakładów pracy należących do sekcji handel hurtowy i detaliczny. Z zakładów tych pochodzi 152,8 tys. bezrobotnych kobiet (tj. 20,8% ogółu bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących). W sekcji tej ze zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy pochodziło 5,2 tys. kobiet (tj. 3,4%).

W końcu omawianego okresu w liczbie bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących 62,9 tys. kobiet pozostawało w rejestrach bezrobotnych do 1 miesiąca (tj. 8,6% poprzednio pracujących kobiet), 451,4 tys. kobiet pozostawało w ewidencji od 1 do 12 miesięcy (tj. 61,4%), natomiast 220,7 tys. kobiet pozostawało bezrobotnymi dłużej niż 12 miesięcy (30,0%).

W końcu 2009 r. - 34,9 tys. bezrobotnych kobiet było zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i stanowiły one 4,8% bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących.

Zarejestrowani bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności w końcu 2009 r.

Zarejestrowani bezrobotni			
w końcu 2009 r.			
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	w tym bezrobotne kobiety	
	w liczbach bezwzględnych	w % do ogółem	
Ogółem	1 892 680	966 421	51,1
z tego:			
dotychczas nie pracujący	398 753	231 406	58,0
poprzednio pracujący	1 493 927	735 015	49,2
z tego w sekcjach:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	47 323	21 694	45,8
Górnictwo i wydobywanie	4 797	1 045	21,8
Przetwórstwo przemysłowe	346 665	171 765	49,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektr., gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5 153	1 767	34,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13 277	4 158	31,3
Budownictwo	137 278	13 628	9,9
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	235 839	152 828	64,8
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	39 252	29 510	75,2
Transport i gospodarka magazynowa	38 369	13 385	34,9
Informacja i komunikacja	8 142	4 254	52,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14 325	10 824	75,6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	13 142	6 364	48,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	32 355	15 889	49,1
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	35 136	20 099	57,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	90 505	37 013	40,9
Edukacja	29 829	22 267	74,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	33 144	26 365	79,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17 219	9 992	58,0
Pozostała działalność usługowa	106 599	52 899	49,6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	5 439	4 182	76,9
Organizacje i zespoły eksterytorialne	275	123	44,7
Działalność niezidentyfikowana	239 864	114 964	47,9

Podstawę do zakwalifikowania bezrobotnego według rodzaju działalności wykonywanej w ostatnim miejscu pracy stanowi Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 251, poz. 1885).

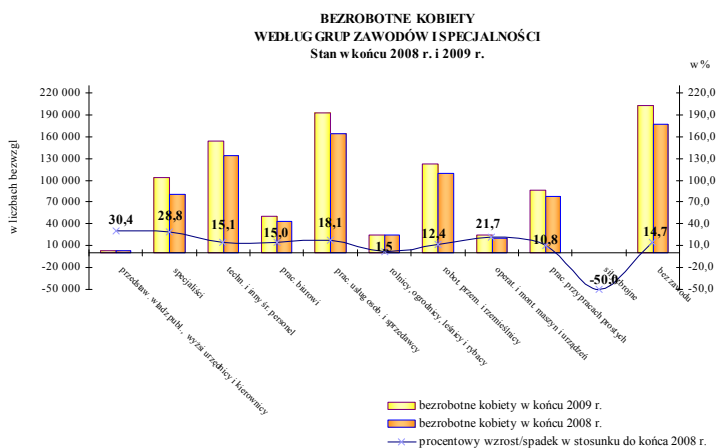
Bezrobotne kobiety według grup zawodów i specjalności

W końcu 2009 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych kobiet 763,2 tys. osób posiadało zawód (specjalność). W porównaniu do końca grudnia 2008 roku populacja ta wzrosła o 106,9 tys. kobiet (tj. o 16,3%).

Populacja bezrobotnych kobiet nie posiadających zawodu, tzw. „grupa bez zawodu” wzrosła ze 177,2 tys. osób w końcu 2008 r. do 203,2 tys. osób w końcu 2009 r., czyli o 26 tys. kobiet (14,7%). W końcu 2009 r. bezrobotne bez zawodu stanowiły 21,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych kobiet.

Odnotowany w końcu 2009 r. wzrost poziomu bezrobocia kobiet wystąpił we wszystkich grupach zawodowych, z wyjątkiem jednej - siły zbrojne. Największy względny wzrost zanotowano w grupach: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (o 29,5 tys. kobiet, tj. o 18,1%), specjaliści (o 23,2 tys. kobiet, tj. o 28,8%) oraz technicy i inny średni personel (o 20,2 tys. kobiet, tj. o 15,1%).

Na rynku pracy trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. Bezrobotne zaliczane do grupy pracowników przy pracach prostych zajmują 5 miejsce pod względem liczebności grupy. W końcu 2009 r. było zarejestrowanych 86,6 tys. takich kobiet, w tym długotrwale bezrobotne stanowiły 34,5% tj. 29,9 tys. kobiet.

Ranking 15 zawodów według malejącej liczby bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących w końcu 2009 r.

Zawód	Zarejestrowani bezrobotni ogółem		w tym zarejestrowane bezrobotne kobiety		
	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w % do ogółu bezrob.
Ogółem	1 892 680		966 421		51,1
Bez zawodu	377 746		203 203		53,8
Posiadający zawody	1 514 934		763 218		50,4
w tym:					
Sprzedawca	130187	1	117 078	1	89,9
Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	43 603	3	37 104	2	85,1
Krawiec	35 648	4	34 837	3	97,7
Kucharz	30 930	8	25 082	4	81,1
Szwaczka	24 411	11	24 141	5	98,9
Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	25 972	10	22 558	6	86,9
Sprzątaczką	21 439	13	20 915	7	97,6
Ekonomista	18 445	14	13 774	8	74,7
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23 478	12	13 422	9	57,2
Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	31 595	6	11 712	10	37,1
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	12 228	27	11 700	11	95,7
Handlowiec	13 268	21	10 192	12	76,8
Technik rolnik	13 094	22	9 846	13	75,2
Cukiernik	14 630	18	9 711	14	66,4
	13 029	23	9 311	15	71,5

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

Cztery na dziesięć kobiet posiadało jeden z 15 zawodów wymienionych w powyższym rankingu, łącznie 371,4 tys. bezrobotnych kobiet. Są to równocześnie zawody zdominowane przez kobiety. Wśród bezrobotnych szwaczek aż 98,9% stanowiły kobiety, wśród krawców 97,7%, a wśród sprzątaczek 97,6%.

W rankingu zawodów bezrobotnych kobiet pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmowali sprzedawcy 117,1 tys. osób (w odniesieniu do stanu z końca 2008 r. populacja ta wzrosła o 18,9 tys. osób, tj. o 19,2%). Natomiast pierwsze miejsce wśród zawodów nierobotniczych zajął asystent ekonomiczny. W końcu 2009 r. zarejestrowanych było 37,1 tys. bezrobotnych kobiet w tym zawodzie, tj. o 3,6 tys. kobiet (10,6%) więcej niż w końcu 2008 r.

Opracowano:
Wydział Analiz i Statystyki (JMŁ, MB)